

"پیام انجمن آبخیزداری ایران به مناسبت سال جهانی خاک"

«وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سَلَالَةٍ مِنْ طِينٍ؛ وَ بِهِ يُقِينُ، انسان را از عصاره‌ای از گل آفریدیم»؛ لذا

آغاز آفرینش انسان از خاک بوده است. (سوره مؤمنون آیه ۱۲)

طبق تخمین سازمان خواربار جهانی یک سوم از خاک‌های دنیا، به دلیل فرسایش، کوبیدگی، تجمع املاح، کاهش مواد آلی و مواد مغذی خاک، اسیدی شدن، آلودگی و دیگر فرآیندهای ناشی از شیوه‌های مدیریت ناپایدار زمین در حال تخریب است؛ به این ترتیب، سرانه زمین‌های تولیدات زراعی و مولد در سال ۲۰۵۰ به مقدار یک چهارم از سطح آن در سال ۱۹۶۰ خواهد رسید. در این صورت، برای تامین غذای ۲ میلیارد نفر دیگر در سال ۲۰۵۰، باید تولید مواد غذایی تا ۶۰ درصد افزایش پیدا کند. این در حالی است که روش کنونی تولید مواد غذایی، نمی‌تواند برای کره زمین به صرفه باشد؛ چرا که در حال حاضر، منابع طبیعی کاهش یافته، اکوسیستم‌ها به خطر افتاده‌اند و تنوع زیستی از دست رفته و شرایط آب و هوایی هم در حال تغییر است. بی‌نیاز از ذکر آمار و ارقام، شرایط و وضعیت خاک‌های ایران عزیز با توجه به سوء مدیریت و بهره‌برداری‌های غیر اصولی در سالیان اخیر اسفناک‌تر از استانداردهای جهانی است.

نظر به اهمیت این موضوع و ضرورت توجه همه جانبه مسئولین، مدیران، متخصصین، دانشمندان و حتی عموم مردم روز پنجم دسامبر مصادف با ۱۵ آذرماه، روز تولد پادشاه تایلند به پاس زحمات و خدمات ارزنده وی در رابطه با خاک کشورش با عنوان "روز جهانی خاک" در تقویم‌های سراسر دنیا ثبت شد تا اهمیت خاک را به‌عنوان یکی از مهمترین اجزاء طبیعت و ایفاکننده نقش اساسی در حیات انسان از نظر سهم مؤثر در اقتصاد جامعه، تأمین آب سالم، هوای پاک و حفظ محیط زیست به بشر گوشزد کند. لذا به دلیل اهمیت موضوع سازمان خواربار جهانی، با همکاری سازمان‌های دیگر در سراسر جهان از جمله سازمان مشارکت خاک جهانی، با هدف افزایش سطح آگاهی و ترویج پایداری منابع محدود خاک سال ۲۰۱۵ را سال خاک نامیده‌اند. همچنین برای هر ماه در سال جهانی خاک، عنوانی انتخاب شده است که بازتاب ارزش خاک در محیط زیست طبیعی و جامعه است. در همین راستا اهداف مشخص فائو در سال جاری، شامل افزایش آگاهی در میان جامعه مدنی و تصمیم‌گیرندگان، آموزش عمومی، پشتیبانی از سیاست‌ها و اقدامات مؤثر برای حفاظت از منابع خاک، ارتقای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مدیریت خاک پایدار، تقویت ابتکارات در ارتباط با اهداف توسعه پایدار، حمایت از افزایش ظرفیت برای جمع‌آوری اطلاعات خاک و نظارت در تمام سطوح می‌باشد.

انجمن آبخیزداری ایران به پشتوانه ۱۶ سال تجربه خود و حمایت بیش از هزار نفر از اساتید، کارشناسان آب و خاک کشور به عنوان عضو، ضمن گرمای داشت این اقدام جهانی، آن را به فال نیک گرفته، طبق وظائف و رسالت‌های خود همگام با سایر کشورها تمام تلاش خود را برای اجرایی نمودن برنامه‌های اعلام شده و کاربردی شدن آن‌ها معطوف خواهد داشت. به این امید که در پایان سال ۲۰۱۵ با بهره‌گیری از تجربیات سایر کشورها از دغدغه‌های موجود کاسته شود.